

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Inspiromat 2

Příklady realizace aktivit projektu MAP II

únor 2018

Příklady možných aktivit jsou uvedeny pro inspiraci realizátorům MAP a pro podporu činností pracovních skupin.

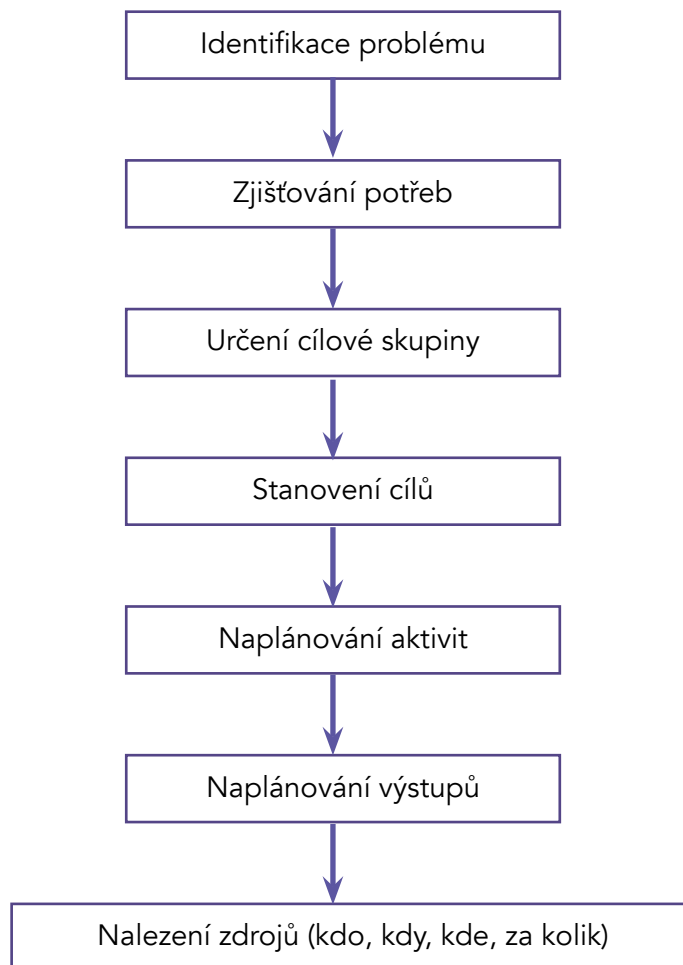
Dále jsou uvedeny příklady realizace různých aktivit v rámci aktivity 4 Implementace v projektu MAP.

V konkrétním MAP může být jejich podoba modifikována, případně mohou být realizovány další aktivity.

Popis rozdílů mezi aktivitami výzvy

Aktivita 2 Rozvoj a aktualizace MAP

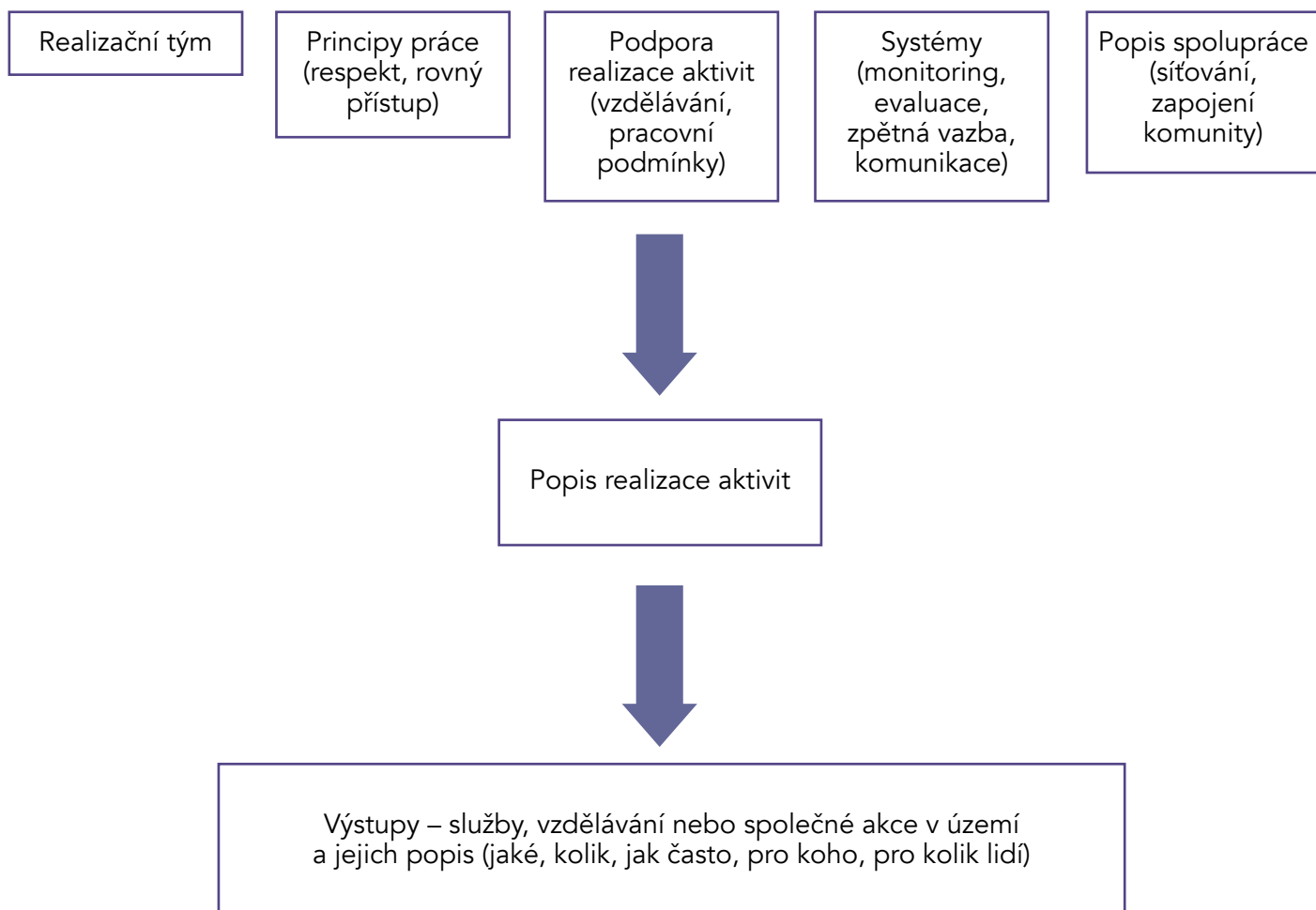
Co potřebujete pro plánování v podaktivitách?

Aktivita 4 Implementace

Co má být popsáno v projektu MAP II a zajištěno pro realizaci aktivit?

AKTIVITA 2 ROZVOJ A AKTUALIZACE MAP

Podaktivita 2.3 PS pro financování

PS pro financování může mít ustaveny např. tyto podskupiny:

Podskupina 1 – Dostupnost vzdělávání, rozvoj kapacit a financování školství

Tato podskupina má za úkol:

- prioritizaci investičních záměrů.

Dále se může zabývat následujícími oblastmi:

- nastavení optimální sítě škol a školských zařízení,
- investice do rozvoje kapacit škol a školských zařízení,
- posílení vzájemné spolupráce aktérů ve vzdělávání v oblasti využití infrastruktury (MŠ, ZŠ, SŠ, SVČ, rodiče, NO, podniky, zřizovatelé).

Podskupina 2 – Podpora vzdělávání

Hlavním smyslem činnosti této podskupiny by mělo být hledání společných postupů a popř. metodických doporučení, jak jednotlivé oblasti ve školách řešit, hledání cest k systémovému snížení administrativní zátěže a popř. úspore finančních prostředků např. za výdaje na služby (IT, právní apod.) napříč územím.

Tato podskupina může mít za úkol realizovat nebo do budoucna naplánovat společný postup:

- při poskytování poradenství a administrativního servisu pro školy v území (právní, ekonomické, manažerské a grantové poradenství; podpora v oblasti IT, účetnictví, administrativní, BOZP),
- při podpoře poradenských služeb (obdobně jako pro školy),
- při poskytování poradenství v oblasti dotací pro organizace podílející se na akčním plánování.

V pracovní skupině může být zřízena pozice, která bude zaměřena na koordinaci šablon – pověřená osoba bude tedy pomáhat školám s realizací projektů šablon – např. koordinací aktivit v šablonách typu sdílení zkušeností, koordinací v oblasti personálního pokrytí personálních šablon, popř. koordinace a organizace realizace programů DVPP pro školy (realizace na území MAP v termínech vyhovujících samotným školám – účast si pedagogičtí pracovníci škol budou hradit z projektů šablon). Členem PS může být pracovník se zkušenostmi z právní oblasti ve školství, který bude návrhy PS upravovat s ohledem na platnou legislativu a může být nápomocen i ředitelům škol v území.

Podaktivita 2.4 PS pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka

Tyto PS se zaměří především na koordinaci aktivit škol a vzdělávacích zařízení a sdílení zkušeností při plánování aktivit spolupráce. Pro posun v rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti je třeba, aby MAP naplánoval aktivity a procesy, které se v místě udrží. Spolupráce škol navzájem a spolupráce s dalšími vzdělávacími zařízeními je přitom základem úspěchu.

Členové PS budou diskutovat, sdílet své zkušenosti, plánovat společný postup a zabývat se:

- rozvojem pre-gramotností dětí v posledním roce jejich docházky do mateřské školy,
- podporou žáků s potřebou podpůrných opatření,
- podporou nadaných žáků,
- podporou rozvoje potenciálu dětí a žáků mimo školní vyučování, např. rozvíjení základní gramotnosti

prostřednictvím neformálního vzdělávání (tematicky zaměřené kroužky, kluby, kurzy, letní školy...) nebo přenos zkušeností s rozvíjením základních gramotností mezi školami a mimoškolními vzdělávacími institucemi včetně využití mentorů a koučů z mimoškolních vzdělávacích institucí ve školách či využití učitelů jako mentorů a koučů pro mimoškolní vzdělávání. Školská zařízení a mimoškolní vzdělávací a kulturní centra mohou poskytovat programy rozvíjející porozumění mluvenému a psanému textu, čtení s nečtenáři, rozvíjet logické a matematické myšlení – formou přednášek, pomocí interaktivních výukových programů, workshopů a praktických cvičení s ukázkami aplikace těchto dovedností v různých oborech, a to podle zaměření příslušného centra.

- vyhodnocením přínosu různých forem podpory pro vzdělávací výsledky žáků (např. aktivit realizovaných ve školách v rámci projektů šablon – čtenářské kluby, klub matematické logiky, klub šachů, klub programování a robotiky či inženýrského myšlení a další),
- prolínáním čtenářské nebo matematické gramotnosti do jiných předmětů a jejich vlivem na zlepšování výsledků žáků,
- plánováním výuky, způsoby jejího vyhodnocování a možnostmi hodnocení pokroku žáků ve čtenářské a matematické gramotnosti,
- novými metodami rozvíjení matematické gramotnosti a vyhodnocením jejího vlivu na zlepšování výsledků žáků. Mohou být navrženy aktivity pro vzájemnou spolupráci škol, zapojení dalších vzdělávacích zařízení, které umožní vedení škol, učitelům na 1. stupni ZŠ, ostatním vzdělávacím a rodičům společně se informovat o nových metodách podpory matematické gramotnosti, jako je vyučování orientované na tvorbu schémat (známé jako matematika prof. Hejného), nebo o metodách a přístupech zapojujících rodiče v roli externích expertů do výuky nebo o využívání digitálních technologií ve vzdělávání (Khanova akademie).
- metodami rozvoje počátečního čtení i psaní a jejich vyhodnocením. Mohou být navrženy aktivity pro vzájemnou spolupráci škol a zapojena další vzdělávací zařízení, což umožní vedení škol, učitelům na 1. stupni ZŠ, ostatním vzdělávacím a rodičům společně se informovat o nových metodách podpory čtenářské gramotnosti, jako je splývavé čtení, a metodách a přístupech, zapojujících do aktivit rodiče a například místní knihovny. Mohou být naplánovány například akce knihoven a škol podporující zapojení rodičů do čtení doma nebo zapojení knihoven jako místa pro mimoškolní domácí přípravu. Knihovny mohou školám pomáhat ve výběru a doporučování knih pro různé věkové skupiny nebo pořádají setkání nad zajímavými knihami. Vzdělávací a kulturní centra mohou pořádají diskuse s autory nebo zajímavými lidmi.
- využitím nových strategií plánování výuky a posilování vnitřní motivace učitelů – v kombinaci s používáním vhodných pomůcek pro podporu čtenářství a pisatelství u dětí a žáků apod
- zajištěním kontinuity rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti žáků a prostupnosti vzdělávacích stupňů od MŠ přes 1. stupeň až ke 2. stupni ZŠ.

Podaktivita 2.6 Pracovní skupiny pro další témata

Příklady možných témat pro pracovní skupiny

Výčet není vyčerpávající ani omezující. Pokud se MAP zaměří na jakékoli z těchto témat, vždy musí zároveň uplatnit takové přístupy ve vzdělávání, aby byly děti a žáci podporovány tak, aby zažily úspěch.

- rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků,
- rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v tématech vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO),
- kariérové poradenství na základních školách,
- rozvoj digitální gramotnosti a infromatického myšlení (toto téma doporučujeme promítnout do všech ostatních témat),
- rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka,
- rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků,
- rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků,
- rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, téma mezigenerační soužití.

Obsahem může být:

- plánování aktivit pro smysluplné trávení volného času, prázdnin, zapojování a rozvoj mimoškolních zdrojů a prostředí pro vzdělávání dětí a žáků,
- plánování programů neformálního a zájmového vzdělávání rozšiřujících nabídku vzdělávání pro rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblasti vědy a technologií – polytechnické vzdělávání, digitální kompetence, aktivní používání cizího jazyka, podnikavost a iniciativa dětí a žáků, kulturní povědomí a vyjádření dětí a žáků.

Zaměření aktivit s náměty pro inspiraci:

- Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků
  - zkušenosti projektů výzvy 51 OP VK, využití mobilních technologií
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
  - zkušenosti z projektů výzvy 55 OP VK, zapojování rodilých mluvčích – inspirace oceněnými projekty Evropské jazykové ceny LABEL¹
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
  - podpora mezigeneračního vzdělávání
  - podpora aktivního občanství v komunitě
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
  - propojování vzdělávací oblasti Člověk a umění s dalšími oblastmi vzdělávání (hudba a matematika; mezipředmětové vztahy)

¹ <http://www.naep.cz/label>

Podaktivita 2.13 Podpora znalostních kapacit – workshopy, výměna zkušeností a další formy podpory kapacit v tématech rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání

Pro podporu inkluzivního a kvalitního předškolního vzdělávání je zásadní postoj vedení mateřských škol, všech pracovníků škol (včetně nepedagogických), všech pracovníků v ostatních zařízeních pro děti a žáky, rodičů a široké veřejnosti v místě a odborná podpora, vzájemná spolupráce a profesní rozvoj pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků ve vzdělávání dětí a žáků.

Příklady akcí, které je možné v této podaktivitě realizovat:

- Tematická a neformální setkávání ředitelů a zástupců zřizovatelů škol:
  - ke zlepšení řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání, strategické plány rozvoje škol, aktivity pro vzdělávání podporující pedagogické vedení škol. Cílem je podpora budování kapacit pro pedagogický leadership, koncepční rozvoj škol a spolupráce základních a mateřských škol se zřizovateli, rodiči a ostatními organizacemi ve vzdělávání.
  - neformální setkání a společenské akce pro posilování vazeb napříč různými institucemi
- Společná setkávání zřizovatelů:
  - výměna zkušeností a informací z oblasti vzdělávání, činnosti škol a školských zařízení, role zřizovatelů
- Společná setkávání s dalšími institucemi, rodinami, poskytovateli neformálního a zájmového vzdělávání:
  - seznamovací, informační a vzdělávací akce
  - neformální a společenské akce pro posilování vazeb napříč různými institucemi
- Vzdělávání nepedagogických pracovníků pro překonávání předsudků a vytváření bezpečného a akceptujícího prostředí ve škole pro všechny děti bez rozdílu
- Spolupráce s pedagogickými fakultami a ostatními institucemi připravujícími budoucí učitele, např.:
  - vzájemná výměna zkušeností, příprava spolupráce v tzv. společenství praxe
  - plánování aktivit pro rozvoj praktické přípravy budoucích pedagogických pracovníků nejen přímo ve školách, ale i v dalších organizacích, které pracují s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami. Tyto aktivity mohou být v rámci MAP plánovány společně s pedagogickými fakultami a lze je následně zařadit do implementačních aktivit v MAP II.
- Sdílení praktických zkušeností mezi jednotlivci z oblasti vzdělávání, např. formou stáží, mentoringu, hospitací, stínování ve školách i mimoškolních institucích
- Společné vzdělávání vedení mateřských škol a pedagogických pracovníků
- Sdílení zkušeností mezi mateřskými školami a nízkoprahovými (neformálními) zařízeními před vstupem do školy
- Návštěva škol a vzdělávacích zařízení, kde je inkluzivní vzdělávání již zavedenou praxí, a to jak v rámci MAP, tak mimo území, např. v jiném kraji
- Příprava obsahu spolupráce pro budoucí využití šablon, které učitelům umožní dlouhodobé vzdělávání, společné plánování a reflektování výuky a realizaci aktivit mimo vyučování

AKTIVITA 4 IMPLEMENTACE

Implementace znamená realizaci naplánovaných aktivit.

Ted' to, co jste si naplánovali v MAP a co může být podpořeno z finančních prostředků OP VVV, prostě udělejte. Do aktivit implementace zařazujte přednostně ty aktivity, které není možné realizovat a financovat v rámci projektů zjednodušeného vykazování, tzv. šablon. Mělo by jít o aktivity, které budou realizovány pro celé nebo pro velkou část území. Pamatujte na to, že vzájemná spolupráce malého počtu škol a školských zařízení je realizovatelná aktivitami v šablonách (výzva na šablony II).

Doporučujeme žadatelům nejprve velmi pečlivě naplánovat lidské zdroje a výdaje, které budou nutné k zabezpečení aktivit 2 Rozvoj a aktualizace MAP a 3 Monitoring a evaluace. Jedná se o povinné aktivity výzvy a Postupy MAP II jsou závazným dokumentem výzvy. Tyto aktivity jsou podrobně popsány v Postupech MAP II a je v nich vždy stanoveno určité minimum, které musí projekt naplnit (např. minimální počet jednání PS, minimální počet aktivit pro ŘV MAP nebo rodiče apod.). Teprve poté je možné určit podíl rozpočtu pro jednotlivé aktivity včetně aktivit implementace.

Cílem realizace aktivit implementace není podpořit vybavenost škol a dalších subjektů pomůckami a vybavením. Tyto potřeby mohou dané subjekty saturovat jednak z projektů šablon a jednak v rámci projektů realizovaných v IROP (infrastruktura, investice). Žadatel/příjemce může zapojeným školám poskytovat bez problémů spotřební materiál.

Co se týká pomůcek a dalšího vybavení, které vstupují do inventarizace, bez problémů lze takové vybavení nakupovat v rámci partnerství s finančním příspěvkem (daná škola je partnerem s finančním příspěvkem v projektu). Partner s finančním příspěvkem se ovšem podílí na administraci projektu, zpracovávání ZoR a veškerých podkladů k ZoR.

Druhou možností pro zapojené školy je pak poskytnutí pomůcek a vybavení formou zápůjčky (zápůjční smlouva), v tom případě jsou dané pomůcky a vybavení majetkem příjemce. Nevýhodou tohoto postupu je ovšem zvýšená administrativní náročnost a fakt, že pomůcky a vybavení musí zůstat v majetku příjemce, který za ně zodpovídá. Tento postup není tedy vhodný pro plošné vybavování zapojených škol a dalších subjektů.

Žadatel/příjemce musí také v této souvislosti zvážit rizika spojená s realizací veřejných zakázek, zvláště nutnost sčítat související předmět plnění v tzv. časové souvislosti, tedy nákupy souvisejícího předmětu plnění, plánované na celou dobu realizace projektu.

Důležité: výdaje z projektu musí vždy souviset s aktivitami, realizovanými v rámci projektu!

V aktivitě 4 Implementace projektu MAP je možné v území MAP realizovat předem naplánované společné aktivity v oblastech:

- A) Inkluzivní vzdělávání,
- B) Otevřená škola,
- C) Předškolní vzdělávání,
- D) Rozvoj gramotností a kompetencí,
- E) Kompetence pro demokratickou kulturu,

- F) Regionální identita – spolupráce s komunitou,
- G) Polytechnické vzdělávání,
- H) Tvořivost, iniciativa a podnikavost,
- I) Kariérové poradenství.

Při zvažování, které aktivity spolupráce zařadíte do implementace, je nutné zohlednit, co se v dané oblasti na území (nebo na území kraje, pokud to může MAP využít) již realizuje. Pro inspiraci využijte Inspiromat 3 – Soustava projektů akce KLIMA.

Některé aktivity je možné zařadit do více oblastí, které jsou podporovány v rámci aktivity 4 Implementace MAP. Je vždy na zvážení žadatele, popř. aktérů v území, do které oblasti budou začleněny aktivity projektu (např. dle konkrétního zaměření).

V aktivitě 4 Implementace se zaměřujeme na systematickou střednědobou a dlouhodobou spolupráci při vzájemném vzdělávání a předávání zkušeností napříč územím.

Příklady akcí, které je možné v této aktivitě realizovat:

- Střednědobé a dlouhodobé společné aktivity pro vzdělávání nebo lepší koordinaci práce ředitelů a zřizovatelů, které podporují pedagogické vedení škol. Cílem je podpora budování kapacit pro pedagogický leadership, koncepční rozvoj škol a spolupráce základních a mateřských škol s rodiči, zřizovateli a ostatními organizacemi ve vzdělávání.
- Vzdělávání účastníků v území MAP (pedagogických i nepedagogických pracovníků škol, pracovníků mimoškolního vzdělávání, veřejnosti) s cílem překonávat předsudky a vytvářet bezpečné a akceptující prostředí ve škole pro všechny děti bez rozdílu.
- Společenství praxe – koncepční spolupráce při zkoumání a rozvíjení kvality výuky cestou utváření a sdílení didaktických poznatků v učitelské profesi² v tzv. společenstvích praxe. Jde o přístup, ve kterém se rozvíjí spolupráce mezi učiteli z praxe, akademickými pracovníky, případně i pracovníky neformálního a zájmového vzdělávání, studenty a žáky, přičemž každý ze zapojených se učí a rozvíjí díky reflexi své práce a spolupráci s ostatními.
- Práce profesních společenství – na území MAP se mohou setkávat např. učitelé konkrétních vzdělávacích oblastí z jednotlivých škol nebo se scházejí ředitelé či např. vychovatelky školních družin a zaměřují se na zvyšování kolektivní schopnosti zlepšovat výsledky dětí a žáků, zároveň snižovat nerovnosti a podporovat ohrožené žáky
- Praktická příprava budoucích pedagogických pracovníků nejen přímo ve školách, ale i v dalších organizacích, které pracují s žáky s potřebou podpůrných opatření.
- Motivace a inspirace místních nejlepších učitelů, aby se stali mentory pro ostatní školy a mohli poskytovat i podporu ostatním učitelům ve své škole.

² http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/data_pdf/rozvijejicihospitace_janik.pdf

- Proškolení mentorů a lektorů pro pomoc při zavádění efektivních přístupů do školy, pro skupiny žáků nebo individuální rozvoj dětí, při koordinaci práce ve třídě a při individuální podpoře učitelů.
- Aktivity pro společné vzdělávání pedagogických pracovníků škol a pracovníků školských poradenských zařízení ŠPZ v oblastech zaměřených na porozumění podpurným opatřením a jejich zavádění do praxe.

A) Inkluzivní vzdělávání

Propojování sociální práce a práce s mládeží:

Jde o aktivity vedoucí k vzájemnému poznávání výzev a potřeb v oblasti sociální práce a práce s dětmi a mládeží. Cílem těchto aktivit je rozvinout nebo prohloubit spolupráci v obou oblastech na území MAP za spolupráce škol, školských zařízení, neziskového sektoru, sociálních služeb a dalších relevantních partnerů. Vhodnými způsoby jsou například stáže, vzájemná školení, výměna příkladů dobré praxe, mentoring.

Vzájemná školení:

Vzájemná školení (nejedná se o akreditovaná školení DVPP) pedagogických pracovníků, pracovníků a dobrovolných pracovníků působících v neformálním vzdělávání a sociálních pracovníků, případně zaměstnanců veřejné správy, působících ve vzdělávací politice a zřizovatelů škol, mají sloužit zejména k poznání dané problematiky a související legislativy a vymezení si oblastí působnosti a pravomocí v souladu s platnou legislativou, aby se činnosti pracovníků vzájemně doplňovaly a vedly k lepší spolupráci. Realizovány mohou být také:

- vzdělávací programy zájmového a neformálního vzdělávání pro děti a mládež využívající NZDM (nízkoprahová zařízení pro děti a mládež) a SAS (sociálně aktivizační služba),
- Aktivity vedoucí ke zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků a pracovníků v neformálním vzdělávání v oblasti osobnostně-sociálního rozvoje. Tyto aktivity mohou být realizovány formou síťování pedagogických pracovníků a pracovníků v neformálním vzdělávání např. se sociálními pracovníky za účelem výměny zkušeností a navázání či prohlubování spolupráce (např. SVČ, NNO a NZDM).

Organizace společných setkávání:

Pro zlepšení komunikace a spolupráce je vhodné zřídit platformu, která by umožňovala výměnu zkušeností mezi zástupci subjektů, jež jsou do této aktivity zapojeny. Dále by platforma sloužila k prezentování příkladů dobré praxe či ke konzultacím realizace vhodných vzdělávacích programů. Setkání by se měla odehrávat minimálně dvakrát za pololetí. Pokud nebylo dané téma v rámci území dosud systematicky řešeno, je vhodné pozvat na setkání i zkušené pracovníky, kteří se jím zabývají.

Mentoring:

Další možností, jak zlepšovat a prohlubovat kompetence pedagogických pracovníků/ pracovníků a dobrovolných pracovníků působících v neformálním vzdělávání, je zapojení mentora, který by účastníkům pomáhal rozvíjet kompetence při práci se žáky ohroženými školním neúspěchem nebo sociálním vyloučením. Účastník spolupracuje s mentorem na dosažení vytyčených cílů a zlepšení svých kompetencí. Mentorem by měl být pedagog nebo pracovník či dobrovolník z oblasti neformálního vzdělávání, který má zkušenosti s prací s cílovou skupinou, nebo sociální pracovník působící v sociálních službách pro mládež (NZDM).

Vhodným nástrojem pro řešení uvedené problematiky jsou také společně pořádané volnočasové vzdělávací aktivity. Může se jednat např. o společné aktivity SVČ a NZDM/SAS, jednorázové či kontinuální, kde se budou setkávat cílové skupiny. Aktivity mohou sloužit jako podpora prevence sociálního vyloučení. Zároveň přispějí k získávání či prohlubování kompetencí pedagogických pracovníků/ pracovníků a dobrovolných pracovníků působících v neformálním vzdělávání, kteří pracují s cílovou skupinou dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem nebo sociálním vyloučením.

Doporučení:

Uvedené aktivity doporučujeme kombinovat se šablonami, které společné aktivity doplní aktivitami jednotlivých škol a školských zařízení. Kombinace obou forem podpory zvýší efektivnost při řešení problematiky v daném území. Vhodnými šablonami jsou např.: sociální pedagog, odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči, profesní rozvoj pedagogů prostřednictvím supervize, DVPP.

Příklady realizace aktivit pro rovné příležitosti:

- Spolupráce zástupců škol, ostatních vzdělávacích, sociálních nebo i zdravotních služeb (pediatri) a rodičů napříč územím při koordinaci konkrétních aktivit a řešení společných konkrétních situací u dětí ohrožených sociálním nebo jiným znevýhodněním:
- ve včasné péči, předškolní přípravě,
- v přípravě na vzdělávání v běžné základní škole,
- v podpoře při přechodu na základní školu,
- nebo při školní docházce,
- spolupráce s rodinou a komunitou,
- zajišťování prevence předčasných odchodů ze vzdělávání,
- v zajišťování dostupnosti mimoškolních aktivit.
- konkrétní vzdělávací aktivity pro aktéry v území k překonávání předsudků a k předcházení projevům diskriminace. Skupiny, kterým nejvíce hrozí diskriminace a sociální vyloučení, jsou příslušníci etnických menšin včetně Romů a dětí cizinců a osoby se zdravotním postižením a znevýhodněním.
- koordinace aktivit péče o děti a přípravy na vzdělávání v běžné mateřské škole u dětí se SVP napříč územím. Například začleňování dětí ohrožených sociálním nebo jiným znevýhodněním do předškolního vzdělávání v mateřské škole (s ohledem na povinný ročník předškolního vzdělávání) nebo začleňování při přípravě na předškolní vzdělávání v nízkoprahových (neformálních) zařízeních. Jedná se o aktivity, které by měly usnadnit přechod dětí do předškolního vzdělávání a při přípravě na vzdělávání v běžné základní škole a následný přechod z předškolního do základního vzdělávání.

B) Otevřená škola

Co je to otevřená škola?

- Je místem pro děti rodičů, pro které je důležité to, co děti v čase mimo rodinu prožívají. Komunitním prostorem, přátelským místem, kam děti chodí s radostí, prostředím, které samy utvářejí a cítí se být jeho součástí. Zároveň i prostorem pro rodiče, kteří chtějí nést zodpovědnost za vzdělávání svých dětí a za prostředí, ve kterém se odehrává. Pravidelnou vzájemnou a smysluplnou komunikací mezi rodiči a školou vytváří pozitivní vztahy (otevřený dialog žák – učitel – rodič). Škola pravidelně informuje o své výchovné činnosti
  - Učitelé rozvíjejí kompetence žáků důležité pro život.
  - Učitelé pracují jako tým.
  - Důležitá rozhodnutí vedení školy konzultuje s učiteli, zástupci žáků a širší veřejností.
  - Škola je otevřená a připravená ke změnám.

Možné aktivity v MAP II (včetně aktivit uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část, kapitola 5.2.4):

Výměna zkušeností mezi školami v území se zapojováním rodičů do života školy, se způsoby informování rodičů o škole, o roli rodičů ve škole. V návaznosti na tuto aktivitu pak aktivita napomáhající školám zvýšit a kvalifikovat informovanost veřejnosti (především rodičů) o škole – pomoc s rozvojem nebo úpravou webových stránek škol. Setkávání zástupců škol se zřizovateli – témata: podpora škol ze strany zřizovatelů – jakou podporu školy potřebují, jak komunikovat, co by mělo zřizovatele zajímat nad rámec povinností daných legislativou, vzájemná spolupráce zřizovatelů.

Spolupráce školských rad jednotlivých škol - vzájemné setkávání, výměna zkušeností, činnosti školské rady a jejich uchopení (formální orgán nebo skutečně důležitá součást života školy?), příklady dobré praxe, výhody a nevýhody.

C) Předškolní vzdělávání

Téma je vyčerpávajícím způsobem popsáno v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část.

D) Rozvoj gramotností a kompetencí

1. Rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka:

- podpora žáků s potřebou podpůrných opatření ve spolupráci mezi školami, poradenskými zařízeními, sociálními a zdravotními službami nebo s mimoškolním vzděláváním napříč územím,

- podpora nadaných žáků ve spolupráci mezi školami, poradenskými zařízeními, talent centry nebo s mimoškolním vzděláváním napříč územím,
- podpora rozvoje potenciálu dětí a žáků mimo školní vyučování, např. rozvoj základních gramotností prostřednictvím neformálního vzdělávání (tematicky zaměřené kroužky, kluby, kurzy, letní školy apod.) a vyhodnocování jejich přínosů
- aktivity zaměřené na předávání zkušeností s rozvíjením základních gramotností mezi školami a mimoškolními vzdělávacími institucemi napříč územím, využití mentorů a koučů z mimoškolních vzdělávacích institucí ve školách či využití učitelů jako mentorů a koučů pro mimoškolní vzdělávání napříč územím,
- realizace aktivit školských zařízení a mimoškolních vzdělávacích a kulturních center, která poskytují programy rozvíjející porozumění mluvenému a psanému textu, čtení s nečtenáři, rozvíjení logického a matematického myšlení – např. formou přednášek, interaktivních výukových programů, workshopů a praktických cvičení včetně ukávek aplikace těchto dovedností v různých oborech podle zaměření příslušného centra, aktivity pro školy napříč územím,
- spolupráce škol napříč územím při zařazování čtenářské nebo matematické gramotnosti do jiných předmětů a vliv na zlepšování výsledků žáků, nebo spolupráce škol při plánování výuky, vyhodnocování a hodnocení pokroku žáků ve čtenářské a matematické gramotnosti; sdílení zkušeností škol využitím nových strategií plánování výuky a posilování vnitřní motivace učitelů, zároveň kombinováno s používáním vhodných pomůcek pro podporu čtenářství a psaní a rozvoje matematické gramotnosti u dětí a žáků apod. Sdílení zkušeností škol pro využívání digitálních technologií při rozvoji matematické a čtenářské gramotnosti.
- aktivity vzájemné spolupráce škol, zapojení dalších vzdělávacích zařízení, napříč územím, které umožní vedení škol, učitelům na 1. stupni ZŠ a ostatním vzdělávacím a rodičům umožní vzájemnou výměnu informací o nových metodách podpory matematické gramotnosti, jako je vyučování orientované na tvorbu schémat (známé jako matematika prof. Hejného), nebo o metodách a přístupech zapojujících rodiče v roli externích expertů do výuky nebo o využívání digitálních technologií ve vzdělávání (Khanova akademie),
- Vzájemná spolupráce škol napříč územím pro rozvoj a hodnocení prvopočátečního čtení i psaní; mohou být realizovány aktivity i se zapojením dalších vzdělávacích zařízení, které vedení škol, učitelům na 1. stupni ZŠ a ostatním vzdělávacím a rodičům umožní vzájemnou výměnu informací o nových metodách podpory čtenářské gramotnosti, jako je splyvavé čtení a metodách a přístupech, zapojujících rodiče a například místní knihovny. Mohou být realizovány také aktivity knihoven a škol podporující zapojení rodičů do čtení doma nebo zapojení knihoven jako místa pro mimoškolní domácí přípravu. Knihovny mohou pomáhat školám ve výběru a doporučování knih pro různé věkové skupiny nebo pořádat setkávání k zajímavým knihám. Vzdělávací a kulturní centra mohou pořádat diskuze s autory nebo zajímavými lidmi.
- Spolupráce škol nebo částí škol napříč územím při zajišťování kontinuity v rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti žáků a prostupnosti vzdělávacích stupňů od MŠ přes 1. stupeň až ke 2. stupni ZŠ.

E) Kompetence pro demokratickou kulturu

Téma je vyčerpávajícím způsobem popsáno v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část.

F) Regionální identita – spolupráce s komunitou

Může být propojeno s tématem Otevřená škola, se kterým bezprostředně souvisí.

Metodická podpora pedagogů zaměřená na to, jak zapojit regionální témata (regionální tradice, památky, přírodní památky, regionální zemědělské produkty, regionální historie apod.) do vzdělávání v různých předmětech. Součástí mohou být výlety žáků zaměřené tímto směrem. Součástí aktivity může být také tvorba a vydání regionální učebnice a metodická podpora pedagogů v jejím využívání ve výuce, a to za podmínky, že taková učebnice není v regionu k dispozici nebo její vydání před mnoha lety již neodpovídá současným požadavkům na výuku nebo aktuálním informacím a poznatkům. Do tématu lze zapojit ve spolupráci i ZUŠ – seznamování s regionálními lidovými tradicemi, zvyky a obyčejí.

G) Polytechnické vzdělávání

Doporučujeme zapojit do těchto aktivit především školy, které se nebudou účastnit obdobných aktivit v projektech iKAP. S pedagogickými pracovníky škol, kteří jsou zapojeni do daného tématu v projektech iKAP, je možné spolupracovat při výměně zkušeností a předávání příkladů dobré praxe.

Metodická podpora pedagogů ve využívání netradičních výukových pomůcek a vybavení v rámci polytechnického vzdělávání v různých předmětech. Příjemce může takové pomůcky zakoupit a v průběhu projektu je zapůjčovat do škol tak, aby si pedagogové jejich využití mohli vyzkoušet v rámci výuky. Následně si školy takové pomůcky mohou zakoupit v rámci šablon II (při výběru odpovídajících šablon).

H) Tvořivost, iniciativa a podnikavost

Téma je vyčerpávajícím způsobem popsáno v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část.

I) Kariérové poradenství

Setkávání kariérových poradců ze škol v území se zástupci zaměstnavatelů, ÚP, předávání informací o možnostech další podpory kariérových poradců, pokud taková vzniká a je realizována v projektech iKAP.